

RAADSINFORMATIEBRIEF

17R.00239

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 18 april 2017

Portefeuillehouder(s) : wethouder ten Hagen

Portefeuille(s) : Openbare ruimte

Contactpersoon : V. Reintjes

Tel.nr. : 8512

E-mailadres : reintjes.v@woerden.nl

Onderwerp:

Evaluatie pilot chemievrije onkruidbestrijding verhardingen 2016

Kennisnemen van:

de evaluatie van de pilot chemievrije onkruidbestrijding op verhardingen uitgevoerd in 2016.

Inleiding:

In 2016 heeft gemeente Woerden voor het eerst volledig chemievrij de onkruiden op verhardingen bestreden. Sinds 2016 is het voor gemeenten verboden geworden om nog chemisch te bestrijden op verhardingen. Chemische bestrijding in groen is nog tot eind 2017 toegestaan, dit wordt in gemeente Woerden zelden toegepast.

Omdat voor zowel gemeenten als de aannemerij volledig chemievrije onkruidbestrijding nog relatief nieuw is heeft gemeente Woerden ervoor gekozen om 2016 als 'pilot jaar' te gebruiken. De hoofdvraag die we wilden beantwoorden was: welke methoden leveren in gemeente Woerden de beste onderhoudskwaliteit in relatie tot de beschikbare middelen?

Op de volgende vragen wilden we antwoord krijgen:

1. welke chemievrije methoden werken goed in onze gemeenten?
2. welke chemievrije methoden zorgen voor de minste negatieve effecten zoals schade, slijtage, overlast, etc.?
3. welke chemievrije methoden zijn op basis van de kostprijs en in relatie met de effecten uit vraag 2 het meest effectief?

In 2016 is gekozen (nog) geen meerjarig bestek onkruidbestrijding op verharding op te stellen, maar om deelgebieden (percelen) onder verschillende (veelal lokale) aannemers te verdelen voor de duur van één jaar. Hierdoor werd het voor zowel gemeente als aannemers mogelijk ervaring op te doen en in te spelen op lokale omstandigheden.

De methoden die zijn toegepast zijn borstelen, heet water, hete lucht en branden. De aannemers waren vrij zelf hun aanpak te kiezen om voor hun gebied op beeldniveau B te komen voor het einde van 2016. In de praktijk zijn alle methoden toegepast afhankelijk van de omstandigheden die ze buiten tegen kwamen.

Tijdens de uitvoering werd al gauw duidelijk dat er aanvullende werkzaamheden nodig waren om op beeldniveau B te kunnen komen. Het ging dan om goten vegen en graskanten snijden (langs verharding). Deze werkzaamheden zaten in eerste instantie niet in de opdracht. Een leerpunt die we kunnen gebruiken voor de vorming van het nieuwe meerjarig bestek.

Resultaten:

De pilot chemievrije onkruidbestrijding op verharding is goed verlopen. Er zijn mooie resultaten behaald. Zo is de beeldkwaliteit onkruid op verharding flink verbeterd (C naar B), hebben we veel geleerd van de verschillende methoden en hebben we aantal verbeter- en aandachtspunten ontdekt die we goed kunnen toepassen in het vervolg.

Door de pilot kunnen we de volgende antwoorden geven op de vooraf gestelde vragen.

1. In gemeente Woerden zijn de best werkende methoden borstelen en branden. Onze relatief natte en voedselrijke ondergrond in combinatie met onze vaak matige staat (relatief veel naden) van elementenverharding maakt dat er op veel plekken overtollig (wortel)onkruid voorkomt. Bestrijding met heet water en hete lucht hebben hierdoor minder resultaat om alles langdurig schoon te houden. Borstelen en branden blijken hier minder moeite mee te hebben;
2. Heet water, hete lucht en branden veroorzaken de minste schade en slijtage aan verharding en meubilair. Borstelen veroorzaakt de meeste schade met name als het gaat om de slijtage van verharding. Qua overlast zijn er weinig verschillen. Als het gaat om overlast door schade dan zou je kunnen stellen dat borstelen de meeste overlast veroorzaakt;
3. Borstelen is goedkoper dan alle andere methoden. Nadeel is dat deze methode, t.o.v. de andere methodes, de meeste schade aan verharding veroorzaakt. Daarbij moeten we opmerken dat deze schade niet direct leidt tot vervangings- of herstelbehoeften. Borstelen zorgt ervoor dat verharding sneller slijt waardoor de levensduur wordt verkort.

Conclusies en aanbevelingen:

- A. Wij concluderen dat in gemeente Woerden borstelen en branden de meest effectieve methoden zijn, ondanks dat deze iets meer schade opleveren dan bijv. hete lucht en heet water. De verschillen tussen kostprijs en schade van de diverse methoden zijn over een lange periode verwaarloosbaar. Alle methoden zijn daarom toepasbaar in gemeente Woerden. In de beoordeling van toekomstige inschrijvingen zou daarom niet de methodiek van doorslag in de gunning hoeven te zijn. Van groter belang zijn het plan van aanpak (communicatie, planning, monitoring, etc.) en de prijs.
- B. Voor een goede chemievrije onkruidbestrijding op verharding is het van belang om ook het veegvuil- en randenbeheer op te nemen in het bestek. Dit vraagt van de organisatie dat er een afstemming met team afval en reiniging moet plaatsvinden inzake rol-, taakverdeling en financiën. Dit geldt ook voor de taken binnen groen als het gaat om randenbeheer.
- C. Het gemeentelijk beleid t.a.v. duurzaamheid is klimaatneutraal in 2030. Tussen de onderlinge chemievrije bestrijdingsmethodieken zitten nogal wat verschillen als het gaat om milieu effecten zoals uitstoot gassen, gebruik fossiele brandstoffen, etc. Op dit moment kan hierop in de aanbesteding nog beperkt gestuurd worden. Dit komt vooral doordat de nieuwe bestrijdingsmethoden nog in de kinderschoenen staan. De markt moet nog de tijd hebben om duurzaam te kunnen innoveren binnen dit werkveld. Met het oog op klimaatneutraal in 2030 liggen er dus nog zeker verbeterkansen. Bij een volgende aanbesteding zullen duurzamere methoden en gebruik van machinepark daarom meer focus moeten krijgen.

Waar staan we nu?

Inmiddels is, met bovenstaande conclusies en aanbevelingen in acht genomen, voor de duur van 3 jaar een nieuw bestek onkruidbestrijding verharding opgesteld en aanbesteed. Daarbij is de keuze voor uitvoeringsmethode(n) gelaten bij de aannemer. Voor gunning hebben in respectievelijke volgorde de criteria; plan van aanpak en prijs (duurzaamheid gevat in het plan aanpak) het zwaarst gewogen. In het bestek zijn de maatregelen vegen en randenbeheer (alleen gras) opgenomen.

Wij hebben het volste vertrouwen in een succesvol verloop van dit bestek.

Kernboodschap:

n.v.t.

Financiën:

De aanbesteding heeft geresulteerd in een overschrijding van € 49.718,- in 2017. Dit zal in de bestuur rapportage 2017 worden gemeld. Voor de jaren 2018 en verder zal het budget structureel met € 39.000 moeten worden verhoogd. Hiervoor is binnen de bestaande budgetten geen ruimte om dit op te vangen. De tegenvaller is het gevolg van het opnemen van de maatregelen vegen en randenbeheer. Deze maatregelen zijn absoluut onmisbaar voor goede chemievrije onkruidbestrijding op verharding (ongeacht de gebruikte uitvoeringsmethoden). In de gemeentebegroting was en is hiervoor geen dekking en is het nodig dit alsnog te realiseren. Deze structurele budgetaanpassing zal daarom in het juni overleg worden aangemeld als onvermijdbaar.

Vervolg:

n.v.t.

Bijlagen:

n.v.t.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

